

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100652

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-09-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чеверда Іван Михайлович

2. Ivan M. Cheverda

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 212

Назва наукової спеціальності: Ветеринарна медицина. Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Галузь / галузі знань: ветеринарна медицина

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Дата захисту: 29-09-2023

Спеціальність за освітою: Ветеринарна медицина

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): РСВР 030

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.39.37, 68.41.29

Тема дисертації:

1. Клініко-гематологічні показники, особливості метаболізму та якість м'яса гонадоектомованих півнів за різних термінів вирощування
2. Clinical and hematological parameters, resistance and quality of meat of gonadectomy roosters under different methods of keeping

Реферат:

1. У півнів у перші три доби після видалення гонад температура тіла підвищувалась на 1,03 – 1,15° С порівняно з контролем за відсутності різниці показників пульсу та кількості дихальних рухів, що може бути пов'язано із оперативним втручанням. В подальші періоди експерименту температура тіла, пульс та кількість дихальних рухів у півнів дослідної групи були в межах їх клінічних значень для здорової птиці. Після видалення гонад заживлення рани у півнів дослідної групи відбувалось на 3-4 добу без зміни клінічного стану. Із 20 півнів,

прооперованих за вдосконаленою методикою з видалення сім'яників, загинула лише одна особина на першу добу після гонадоектомії. У гонадоектомованих півнів вища на 4,8% жива маса на 125 добу, тоді як на 65, 75, 85 і 95 добу цей показник практично не відрізнявся від контролю, а на 105 і 115 добу мав лише тенденцію до збільшення. Встановлено, що маса патраної тушки птиці дослідної групи після забою була на 5,2 % вище, а маса м'язової частини шлунка – на 7,8 %, тоді як маса напівпатраної тушки, маса печінки та серця не відрізнялись від контролю. Виявлено вплив гонадоектомії на морфологічний склад крові півнів на 125 добу експерименту. Концентрація гемоглобіну у крові півнів дослідної групи виявилась на 9,8 % нижчою, кількість еритроцитів зменшилась на 18,7 %, лейкоцитів – на 19,7 %, тромбоцитів – на 30,7 %, а швидкість осідання еритроцитів зросла в 1,9 раза порівняно з контролем. Вміст сечової кислоти в плазмі крові птиці виявився на 23,7 % вищим у гонадоектомованих півнів порівняно з контролем. Концентрація гемоглобіну, кількість еритроцитів, лейкоцитів і співвідношення клітин, які характеризують лейкограму у півнів дослідної групи до гонадоектомії не змінювались відповідно до контролю, за винятком кількості тромбоцитів, яка знизилась на 11,7 %. Після гонадоектомії півнів у віці 6 тижнів спостерігали підвищення температури тіла на 1,06° C на першу добу і на 1,02° C на третю добу експерименту за сталих значень пульсу та дихальних рухів порівняно з контролем. На 30 добу у гонадоектомованих півнів спостерігали зміну вторинних статевих ознак, а саме зменшення розміру та кольору гребня, відсутність проявів агресії, значне зниження вокалізації. На 115 добу маса тіла гонадоектомованих півнів виявилась вищою на 13,2 %, на 125 добу на – 10,4 %, на 135 добу – на 13,3 % і на 145 добу – на 17,0 %, порівняно з контролем. У крові півнів після гонадоектомії, порівняно з контролем, встановлено зниження кількості лейкоцитів на 36,3 % і тромбоцитів на 24,7 %. На 20 добу вміст тестостерону у плазмі крові гонадоектомованих півнів знизився у 2,2 раза, а на 185 добу – у 2,1 раза порівняно з контролем. Встановлено підвищення на 26,9 % концентрації сечової кислоти в плазмі крові гонадоектомованих півнів порівняно з контролем. У плазмі крові півнів виявлено 21 фракцію білків з молекулярною масою від 17 до 260 кДа. Найбільшу кількість протеїнів у плазмі крові півнів до гонадоектомії складають білки із молекулярними масами 26, 46–50, 190–200 і 230–260 кДа. У плазмі крові півнів після гонадоектомії, порівняно з контролем, рівень білків з молекулярною масою 110–130 кДа знизився у 1,7 раза, 70–76 кДа – у 2,0 раза, 46–50 кДа – у 1,4 раза і 32 кДа – у 1,6 раза, а з молекулярною масою 135–160 кДа зріс у 1,5 раза, 100–106 кДа – у 1,8 раза, 63–66 кДа – у 1,4 раза і 20 кДа – у 6 разів. Середньодобовий приріст маси тіла гонадоектомованих півнів за весь період експерименту виявився на 8,0 % вищим порівняно з контролем, що і сприяло збільшенню маси тіла птиці на 188 г або 6,4 %. У гонадоектомованих півнів після забою, вища маса напівпатраної і патраної тушки відповідно на 7,5 %, та на 9,0 %. За гонадоектомії у грудному м'язі півнів збільшується вміст жиру у 1,8 раза порівняно з контролем. М'ясо гонадоектомованих півнів характеризувалось високими показниками якості і безпечності. Величина pH водних витяжок досліджуваних проб м'язів залишався в межах величин характерних для якісного продукту. Отже, на основі проведених досліджень можна зробити висновок про те, що гонадоектомія півнів позитивно впливає на продуктивність птиці, змінює окремі морфологічні показники крові і не впливає на показники метаболізму та мікробне обсіменіння м'яса в процесі зберігання тушок протягом 4 діб за t 4° C. Півнів адлерської сріблястої породи слід рекомендувати для виробництва м'яса птиці належної якості з використанням гонадоектомії та більш тривалого терміну вирощування (до 185 діб).

2. In roosters, in the first three days after the removal of the gonads, the body temperature increased by 1,03–1,15° C compared with the control of the absence of a difference in pulse rates and the number of respiratory movements, which may be associated with surgical intervention. In the subsequent periods of the experiment, the body temperature, pulse and number of respiratory movements in the roosters of the experimental group were within their clinical values for a healthy bird. After the removal of the gonads, wound healing in the roosters of the experimental group occurred on the 3rd–4th day without any change in the clinical condition. Out of 20 roosters operated on using the improved testes removal technique, only one individual died on the first day after gonadectomy. In gonadoectomized roosters, the live weight on day 125 is 4,8% higher, while on days 65, 75, 85 and 95 this indicator did not actually differ from the control, and on days 105 and 115 it only had a tendency to increase. It was found that the weight of the gutted carcass of the experimental group after slaughter was 5,2 % higher, and the weight of the muscular part of the stomach was 7,8 % higher, while the weight of the semi-carcass carcass, the

weight of the liver and heart did not differ from the control. The effect of gonadectomy on the morphological composition of the blood of roosters on the 125th day of the experiment was revealed. The concentration of hemoglobin in the blood of the roosters of the experimental group was 9,8 % lower, the number of erythrocytes decreased by 18,7 %, leukocytes - by 19,7 %, platelets - by 30,7 %, and the erythrocyte sedimentation rate increased by 1,9 times compared to control. The content of uric acid in the blood plasma of birds was 23,7 % higher in gonadectomized roosters compared to the control. The concentration of hemoglobin, the number of erythrocytes, leukocytes and the ratio of cells characterizing the leukogram in the roosters of the experimental group to gonadectomy did not change in accordance with the control, except for the number of platelets, which decreased by 11,7 %. After gonadectomy of roosters at the age of 6 weeks, an increase in body temperature was observed by 1,06° C on the first day and by 1,02° C on the third day of the experiment with constant values of pulse and respiratory movements compared to the control. On the 30th day, the gonadectomized roosters showed a change in secondary sexual characteristics, namely, a decrease in the size and color of the crest, the absence of manifestations of aggression, and a significant decrease in vocalization. On day 115, the body weight of gonadectomy roosters was higher by 13,2 %, on day 125 - by 10,4 %, on day 135 - by 13,3 % and on day 145 - by 17,0 % compared with the control. On the 20th day, the testosterone content in the blood plasma of gonadectomy roosters decreased by 2.2 times, and on the 185th day - by 2.1 times compared to the control. An increase of 26,9 % in the concentration of uric acid in the blood plasma of gonadectomy roosters was established compared to the control. In the blood plasma of roosters, 21 fractions of proteins with molecular weights from 17 to 260 kDa were found. The largest amount of proteins in the blood plasma of gonadectomy roosters are proteins with molecular masses of 26, 46-50, 190-200 and 230-260 kDa. In the blood plasma of roosters after gonadectomy, compared with the control, the level of proteins with a molecular weight of 110-130 kDa decreased by 1,7 times, 70-76 kDa - by 2,0 times, 46-50 kDa - by 1,4 times and 32 kDa - 1,6 times, and with a molecular weight of 135-160 kDa increased by 1,5 times, 100-106 kDa - by 1,8 times, 63-66 kDa - by 1,4 times and 20 kDa - by 6 times. The average daily weight gain of gonadectomy roosters over the entire period of the experiment was 8.0% higher compared to the control, which contributed to an increase in body weight of the bird by 188 g or 6,4 %. In gonadoectomized roosters after slaughter, the weight of the half-cartridge and cartridge carcasses is higher by 7,5 % and 9,0 %. During gonadectomy in the pectoral muscle of roosters, the fat content increases by 1,8 times compared to the control. The meat of gonadectomy roosters was characterized by high quality and safety indicators. The pH value of water extracts of the studied muscle samples remained within the range of values characteristic of a quality product. Therefore, on the basis of the conducted studies, it can be concluded that gonadectomy of roosters has a positive effect on poultry productivity, changes individual morphological blood parameters and does not affect metabolic parameters and microbial contamination of meat during carcass storage for 4 days at t 4° C. Adler silver roosters should be recommended for the production of poultry meat of good quality using gonadectomy and a longer growing period (up to 185 days).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Zakharenko M. O., Cheverda I. M., Kurbatova I. M. Effects of gonadectomy on clinical-hematological, metabolic and hormone conditions of cockerels. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2022. Vol. 13 (1). P. 10-14.
- Чеверда І. М., Захаренко М. О., Соломон В. В. Клінічний стан та продуктивність гонадоектомованих півників породи Адлерська Срібляста. Сучасне птахівництво. 2021. № 1-2. С. 18-23.

- Чеверда І. М., Захаренко М. О. Морфологічний склад крові та особливості метаболізму у гонадоектомованих півників породи Адлерська Срібляста. Науковий вісник ветеринарної медицини. 2021. № 1. С. 18–26.
- Чеверда І. М., Захаренко М. О., Курбатова І. М., Соломон В. В. Фракційний склад білків плазми крові, мікробіологічні показники м'язів та забійні якості гонадоектомованих півнів. Сучасне птахівництво. 2022. № 1–2. С. 24–30.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0116U001299

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Захаренко Микола Олександрович

2. Mykola O. Zakharenko

Кваліфікація: д. б. н., професор, член-кор., 03.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лясота Василь Петрович

2. Vasyl P. Liasota

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2442-2174

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Білоцерківський національний аграрний університет**Код за ЄДРПОУ:** 00493712**Місцезнаходження:** пл. Соборна, буд. 8/1, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Гутий Богдан Володимирович

2. Bohdan V. Hutyi

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького**Код за ЄДРПОУ:** 00492990**Місцезнаходження:** вул. Пекарська, буд. 50, Львів, 79010, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Засекін Дмитро Адамович

2. Dmytro A. Zasiakin

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9358-214X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет біоресурсів і природокористування України**Код за ЄДРПОУ:** 00493706**Місцезнаходження:** вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна**Форма власності:** Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Якубчак Ольга Миколаївна

2. Olha M. Yakubchak

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9390-6578

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевченко Лариса Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шевченко Лариса Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна